

OBEC ZÁBIEDOVO

Územný plán obce **ZÁBIEDOVO**

OZNÁMENIE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

návrh

podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie,
v znení neskorších zmien a doplnkov

Obstarávateľ oznámenia:

Obec Zábiedovo, v zastúpení p. starostu – Ing. Ján Bánovčan

Spracovateľ oznámenia:

Ing. arch. Dávid Goč, OSO

Dátum: 12/2025

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI A SPRACOVATEĽOVI

A.1. Názov: Obec Zábiedovo

A.2. Identifikačné číslo: 00314994

A.3 Adresa sídla: Obec Zábiedovo, Malá strana 76/2, 028 01 Zábiedovo

A.4. Meno, priezvisko, adresa, t. č. a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa:

Starosta obce – Ing. Ján Bánovčan, Malá strana 76/2, 028 01 Zábiedovo, mobil: 0904657789, e-mail:

zabiedovo@oravanet.sk

Meno, priezvisko, adresa, t. č. a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente a mieste konzultácie:

Ing. arch. Dávid Goč, Kalvárska 29, 034 01 Ružomberok, Tel/Fax: 044/4320594, [e-mail: gam@nextra.sk](mailto:gam@nextra.sk)

B. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

B.1. Názov: Zadanie pre Územný plán obce Zábiedovo

B.2. Charakter: Územný plán obce Zábiedovo

- posudzovaný v zmysle Zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, v platnom znení,
- spracovaný v zmysle Zákona č. 200/2022 o územnom plánovaní Z.z., v platnom znení a Vyhlášky č. 392/2023.
- spracovaná v zmysle zásad organizácie územia, vecnej a časovej koordinácie v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja územia obce. Ciele a územný rozvoj obce koordinuje s požiadavkami ochrany prírody a krajiny, ochranou a využívaním prírodných zdrojov, s ochranou kultúro – historických hodnôt a ochranou jednotlivých zložiek životného prostredia pri hľadaní optimálnych možností využitia územia obce.

B.3. Hlavné ciele:

Obec Zábiedovo mieni novým územným plánom rozvoj stavebných aktivít v obci koordinovať a získať do budúcnosti optimálne urbanistické využitie celého katastrálneho územia obce. Obec zistila, že existujúce urbanizované obytné územie je potrebné prehodnotiť, doplniť rekreačné územie, navrhnuť nové výrobné plochy, vybudovať chodníky v zastavanom území, sprehľadniť stav obecných pozemkov a riešiť rozvody inžinierskych sietí pre nové obytné územia a rozširujúce sa obytné, výrobné a rekreačné územie. Ďalej má obec má záujem plánovite odstraňovať negatívne javy spôsobené minulým vývojom, je snaha zabezpečiť väčšiu účasť občanov na rozvoji a zveľaďovaní obce, zosúladiť záujmy obecné so záujmami celospoločenskými rešpektovaním aktuálneho územného plánu veľkého územného celku, rešpektovať vlastnícke vzťahy, umožniť rozvoj vitálnych funkcií sídelného útvaru, rozvoj bývania, rekreácie, výroby, služieb a podnikateľských aktivít, technickej infraštruktúry, upriamiť pozornosť na riešenie ekologických problémov obce a rešpektovať nové zmeny, technického, civilizačného a sociálno-ekonomického charakteru, ako aj zvýšiť ekologickú stabilitu riešeného územia a zabezpečiť ochranu významných prírodných hodnôt. Územný plán dorieši aj vzťahy obce a záujmového územia.

Hlavné ciele a požiadavky rozvoja obce, ktoré je treba v územnom pláne riešiť, sú formulované v Zadaní pre spracovanie Územného plánu obce Zábiedovo, ktoré svojim charakterom zadávacieho dokumentu sa stane podkladom pre spracovateľa územného plánu.

B.4. Obsah:

Obsah zadania a návrhu ÚPN obce Zábiedovo vyplýva z ustanovení zákona č. 200/2022 o územnom plánovaní Z.z. v platnom znení.

B.5. Uvažované variantné riešenia: Neuvažovalo sa s variantným riešením.

Návrh Zadania pre ÚPN obce Zábiedovo bude spracovaný na základe doplňujúcich prieskumov a rozborov, požiadaviek obce, a viacerých vzájomných rokovaní s obcou, na ktorých sa prekonzultovali variantné riešenia a vybral sa výsledný, predkladaný variant.

B.6. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania územného plánu:

- Zadanie pre ÚPN obce Zábiedovo,
- návrh ÚPN obce Zábiedovo,
- pripomienkové konanie, opätovné rokovanie
- úprava riešenia územnoplánovacej dokumentácie po pripomienkach (čistopis)
- podklady na schválenie a schválenie územnoplánovacej dokumentácie v obecnom zastupiteľstve.

B.7. Vzťah k iným strategickým dokumentom: Nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou je Územný plán regiónu, ktorý je vyššou územnou jednotkou pre riešenú obec je Územný plán veľkého územného celku Žilinský kraj (spracovateľ Združenie VÚC Žilina, v r. 1998), ktorý prerokovala vláda SR dňa 26. mája 1998. Nariadením vlády č. 223/1998 Z.z. zo dňa 26. mája 1998 uverejneným 18. júla 1998 v Zbierke zákonov SR v číastke 85, sa vyhlásila záväzná časť územného plánu VÚC Žilinský kraj.

Vložený nový text v znení:

Pri riadení funkčného využitia, usporiadania územia a rozvoja osídlenia kraja platia tieto záväzné regulatívy, ktoré nadväzujú na záväznú časť KURS 2001, schválenú uznesením vlády SR 1033 z 31. 10. 2001 a vyhlásenú nariadením vlády SR 528/2002 Z. z. zo 14. 08. 2002.

Návrhový rok 2015 uvedený v záväznej časti platného Územného plánu veľkého územného celku Žilinského kraja sa nahrádza návrhovým rokom 2025 v celom rozsahu záväznej časti. Výhľadový rok sa posúva po roku 2025.

Žilinský samosprávny kraj obstaral Zmeny a doplnky (ZaD) č. 1 tohto územného plánu VÚC, ktoré prerokoval a zmenenú a doplnenú záväznú časť schválil dňa 27. 04. 2005, ako Všeobecne záväzné nariadenie Žilinského samosprávneho kraja č. 6/2005.

Žilinský samosprávny kraj obstaral Zmeny a doplnky (ZaD) č. 2 tohto územného plánu VÚC, ktoré prerokoval a záväznú časť schválil dňa 04. 09. 2006, ako Dodatok k Všeobecne záväznému nariadeniu Žilinského samosprávneho kraja č.6/2005.

Žilinský samosprávny kraj ďalej obstaral Zmeny a doplnky (ZaD) č. 3 tohto územného plánu VÚC, ktoré prerokoval a ich záväznú časť schválil dňa 17. 03. 2009, ako Všeobecne záväzné nariadenie Žilinského samosprávneho kraja č.17/2009.

Žilinský samosprávny kraj ďalej obstaral Zmeny a doplnky (ZaD) č. 4 tohto územného plánu VÚC, ktoré prerokoval a ich záväznú časť schválil dňa 27.06.2011, ako Všeobecne záväzné nariadenie Žilinského samosprávneho kraja č.26/2011.

Žilinský samosprávny kraj ďalej obstaral Zmeny a doplnky (ZaD) č. 5 ÚPN VÚC Žilinský kraj, ktoré boli schválené dňa 19.03.2019 v Zastupiteľstve ŽSK a Záväzná časť Zmien a doplnkov č. 5 ÚPN VÚC Žilinský kraj bola schválená VZN č.49/2018.

Územný plán obce Zábiedovo bude spracovaný v súlade s nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou.

B.8. Orgán kompetentný na jeho prijatie: Obecné zastupiteľstvo v Zábiedovo.

B.9. Druh schvaľovacieho dokumentu: Uznesenie, územný plán aj jeho záväzná časť, bude vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením obce Zábiedovo.

C. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

C.1. Požiadavky na vstupy:

- platná územnoplánovacia dokumentácia regionálnej úrovne,
- platné strategické dokumenty na miestnej a regionálnej úrovni,
- súhrn požiadaviek dotknutých orgánov a právnických a fyzických osôb.

C.2. Údaje o výstupoch: ÚPN obce Zábiedovo, smerná časť a návrh záväzných regulatívov.

C.3. Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie:

Obec Zábiedovo z hľadiska územno-správneho členenia patrí do Žilinského samosprávneho kraja, do okresu Námestovo. Z hľadiska kategorizácie územno-štatistickej jednotky EUROSTAT vystupuje ako úroveň NUTS V.

Obec Zábiedovo z hľadiska územno-správneho členenia patrí do Žilinského samosprávneho kraja, do okresu Tvrdošín. Z hľadiska kategorizácie územno-štatistickej jednotky EUROSTAT vystupuje ako úroveň NUTS V. Obec Zábiedovo leží južne od katastrálneho územia mesta Trstená.

Obec Zábiedovo sa nachádza v okrese Tvrdošín s prístupom od cesty medzi mestami Trstená a Tvrdošín smerom na juhovýchod. Kataster obce leží v Skorušinských vrchoch v povodí potoka Zábiedovčik. Obec susedí na východe s obcou Brezovica, na juhu s obcou Habovka, na západe a severozápade s mestom Tvrdošín a na severe a severovýchode s mestom Trstená. Súčasťou obce je aj kedysi samostatná osada Hámričky, ktorá vznikla so železnými hámrami v roku 1607 a od r. 1870 je pripojená k Zábiedovu.

Katastrálne územie obce Zábiedovo má cca, rozlohu 1 797 ha a rozprestiera sa na riečnych náplavoch potoka Zábiedovčik. Katastrálne územie má pozdĺžny tvar pretiahnutý smerom SZ – JV. Zastavané územie obce je situované približne v strede k. ú. obce Zábiedovo. V súčasnosti má obec cca 980 obyvateľov.

Najbližšími sídlami je mesto Trstená – 6 km a okresné mesto Tvrdošín – 7 km. Zábiedovo je vzdialené 38 km od mesta Dolný Kubín, 104 km od krajského mesta Žilina a 300 km od Bratislavy. Dopravne je napojený na cestu I/59, ktorá smeruje z Tvrdošína do Trstenej a následne na štátnu hranicu s Poľskom.

Riešené územie obce Zábiedovo predstavuje celé katastrálne územie. V návrhu územného plánu bude rozdelené na:

I. Zastavané územie obce

II. Územie mimo zastavaného územia obce – voľná krajina

V súčasnosti je zastavané územie obce Zábiedovo legislatívne

vymedzené hranicou zastavaného územia obce. Vztahujú sa na ňu zábery poľnohospodárskej pôdy. V územnom pláne bude navrhnuté rozšírenie zastavaného územia obce. Súčasné a navrhované hranice zastavaného územia obce bude interpretované v grafickej časti územného plánu.

I. Zastavané územie obce

Obec Zábiedovo má dobrý predpoklad pre rozvoj bývania, dobudovanie občianskej vybavenosti a ekologickej výroby.

Zastavané územie bude v územnom pláne rozdelené na:

ZÁUJMOVÉ ÚZEMIE OBCE

Záujmové územie obce predstavuje časti katastrálneho územia susediacich obcí, ktoré navzájom súvisia z hľadiska administratívneho a správneho a ktoré sú navzájom prepojené prvkami krajinnej štruktúry a dopravnou a technickou infraštruktúrou.

Pri riešení Územného plánu obce Zábiedovo je potrebné z hľadiska ochrany prírody akceptovať chránené územia a biokoridory, ktoré zasahujú do viacerých katastrálnych území. Pri riešení Územného plánu obce Zábiedovo je potrebné akceptovať existujúce, realizujúce a navrhované technické diela ako sú elektrické vedenia VN, výhľadové vedenie VTL plynovodu, a odkanalizovanie do ČOV Nižná. Dopravne je obec prístupná z cesty I/59, ktorá vedie cez Tvrdošín do Trstenej

a k cestnému prechodu do Poľska a tvorí hlavný koridor medzinárodnej dopravy v oblasti, pokračujúci cez mesto Trstená do Poľska.

Cesty, ktoré sú najdôležitejšie pre obec Zábiedovo:

Trasa cesty I. triedy (I/59 a

Trasa cesty 3. triedy (III/2305), ktorá tvorí komunikačnú os obce Zábiedovo.

BODOVÉ, LÍNIOVÉ A FUNKČNÉ PROBLÉMY V OBCI

Hlavnými problémami v katastrálnom území obce, ktoré vyplynuli z Analýzy a syntézy údajov o katastrálnom území obce a výkresu problémových javov sú:

BÝVANIE

Obec eviduje záujem občanov o rozšírenie plôch bývania v príslušných častiach zastavaného územia. V ÚPN-O je potrebné vymedziť nové plochy pre individuálnu bytovú výstavbu, predovšetkým v lokalitách Vyšné hrady, Homolky, Hámričky a Roveň, uvedené plochy primerane regulovať.

PLOCHY ZELENÉ A REKREÁCIA

V obci sú vhodné možnosti rekreácie. Areál futbalového ihriska v lokalite Bôr, sa nachádza severne od stredu zastavaného územia obce a južne od existujúceho vrtu, tu predpokladáme rozvoj rekreácie s prechodným ubytovaním a stravovaním. Je potrebné túto plochu rozšíriť a umožniť doplnenie ihriská a športovísk.

Ďalšie rekreačné plochy sa budú riešiť v časti Hrádky, Priečna, Košárec a v časti Bôr. Zároveň je potrebné vymedziť plochy na vytvorenie záhradkovej osady v časti Marcinová a Pod Studienkami.

Je potrebné zvážiť možnosti rozvoja rekreačnej lokality v lokalite Hámričky a vybudovať rozhľadňu východne od stredu zastavaného územia obce za vysielačom.

DOPRAVNÁ VYBAVENOSŤ

V návrhovom období riešiť dopravné napojenie nových obytných území vrátane chodníkov a statickú dopravu pri objektoch občianskej vybavenosti. Ďalej je potrebné vytvoriť územno-technické podmienky pre budovanie cyklotrás a náučných chodníkov a dobudovanie priebežnej pešej trasy pozdĺž cesty III/2305.

VÝROBA A TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

V nasledujúcom období je potrebné podporovať poľnohospodársku a priemyselnú výrobu najmä v časti Hámričky a zohľadniť existujúce inžinierske siete a napojiť navrhované rozvojové plochy na existujúcu technickú vybavenosť.

Súčasne je potrebné zohľadniť pri návrhu funkčných plôch a technickej vybavenosti trasy inžinierskych sietí v zmysle ÚPN VÚC Žilinského kraja a podporovať separovaný zber a kompostovanie biologického odpadu.

OCHRANA PRÍRODY A ÚSES

V návrhovom období je potrebné rešpektovať prvky ÚSES-u v rámci k.ú. Zábiedovo. Ďalej je potrebné vymedziť plochy ekostabilizačnej zelene na úrovni miestneho systému ekologickej stability, ktoré zahŕňajú sprievodnú zeleň-vodných tokoch a skupiny vegetácie plniace funkciu miestnych interakčných prvkov.

ÚZEMNÉ OBMEDZENIA

-V katastrálnom území sa nachádzajú zosuvné plochy, chránené pôdy a plochy so stredným a nízkym radónovým rizikom.

-Hydromelioračné zariadenia sa v k.ú. Zábiedovo nachádzajú, ide o dva odvodňovacie kanále č. 5303135001 a č. 530148005, ktoré pokračujú do k.ú. Tvrdošín a k.ú. Habovka.

II. Územie mimo zastavaného územia obce – voľná krajina

Ostatné územia katastra obce predstavuje plocha medzi hranicou zastavaného územia a hranicou katastrálneho územia obce. Obidve územia sú nerozlučne zviazané a ovplyvňované. Prírodný charakter ostatného územia je v protiklade s antropologickou činnosťou človeka v zastavanom území. Územný plán obce Zábiedovo je založený na princípe optimalizácie možností viacfunkčného krajinného potenciálu, zmiernuje tieto protiklady. Dbá na zachovanie ekologickej stability riešeného územia, diverzibility prírodných prvkov.

Územie mimo zastavaného územia v obci Zábiedovo tvorí

D - ZÓNA OCHRANY PRÍRODY A VOĽNEJ KRAJINY (OP) s nasledovnými opatreniami, sa vždy konkrétne viažu na vyššie vyčlenené zóny územia :

- opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity
- opatrenia na ochranu prírodných a kultúrno-historických zdrojov
- opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia a ochranu zdravia obyvateľstva
- opatrenia na zmiernenie pôsobenia stresových javov
- opatrenia na zlepšenie pôsobenia štruktúry vnímanej krajiny

Kultúrohistorické a prírodné hodnoty riešeného územia

KULTÚRNE HODNOTY

Obec Zábiedovo vznikla v puste oblasti a vo veľmi hustých lesoch na základe valaského práva. Názov obce je skomoleninou pôvodného názvu potoka pretekajúceho obcou, keďže v r. 1371 sa pri popise hraníc novozaloženej Trstenej spomína, že hraničná čiara od Tvrdošína ide „a flumine Zawoda“, čiže od Zábiedovského potoka.

Prvá písomná zmienka o obci pochádza z daňového súpisu v roku 1567. V tomto súpise sa uvádza, že „obyvatelia obce vyznali pod prisahou, že až posiaľ svojmu zemepánovi neplatili nijaké dávky ani neposkytovali roboty, pretože ich sloboda, daná a povolená ich zemepánom, nevypršala. Domy si začali stavať na pustých miestach a vo veľmi hustých lesoch. Miesto

pluhu používajú motyky.“ Pritom je známe a preukázané, že práve valaskí osídlenci mali takéto úľavy, lebo museli byť vždy pripravení so zbraňou chrániť územie svojho zemepána, teda severnú hranicu Oravského panstva, od nájazdov poľských družín. Valaský pôvod mali i názvy častí chotára – Črťaz, Nové diely, Grúnik, Suchý grúň, Príslop atď. Podľa zachovaných názvov ráli boli zrekonštruované rodinné mená prvých osadníkov – Paško, Štec, Lebeda, Bartoš, Petro, Škrba, Kapka. Súčasný názov obce prešiel dlhým vývojom. Z histórie obce sú známe názvy – Zawydowo, Zavidovo, Zavidov, Zabido, Zábido, Zábidovo a od roku 1946 Zábiedovo. Od vzniku obce až do zavedenia tereziánskeho urbára v r. 1767 spravovali dedinu dediční šoltýsi s menami – Zawydowský, Zavidovský, Zábido, Mikula, Balvan atď. Neskôr bolo riadenie obce zverené voleným richtárom. Obyvatelia obce boli až do vynesenia zákonného článku IX. z roku 1848 o zrušení poddanstva v poddanskom pomere voči oravskému hradnému panstvu.

Súčasťou obce je aj bývalá osada Hámričky, ktorá vznikla v r. 1607. Založil ju na základe povolenia Juraja Thurzu na otvorenie železných hámrov Michal Hámerník, ktorý mal troch synov – Michala, Štefana a Gála.

V k. ú. obce Zábiedovo sú **evidované tieto nehnuteľné národné kultúrne pamiatky:**

- Kaplnka a zvonica (murovaná) - č. ÚZPF 2067/1-2

Na katastrálnom území Zábiedovo sa nenachádzajú žiadne plochy, ktoré by boli pamiatkovými územiami vyhlásenými podľa pamiatkového zákona – pamiatková zóna, resp. pamiatková rezervácia, ani žiadne priestory a objekty chránené ako historická zeleň.

V zmysle §27 ods. 2 pamiatkového zákona, je súčasťou NKP aj jej bezprostredné okolie, t.j. priestor 10 m od objektu. V tomto priestore nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty NKP.

V rámci záujmu zachovania miestnej významovej hodnoty iných objektov, ktoré nemajú status NKP, je možné v obci zriadiť ochranu zaujímavých a architektonicky hodnotných objektov, pokiaľ takýto zoznam obec už nevedie. V zmysle pamiatkového zákona je možné takéto objekty zaradiť medzi tzv. pamätihodnosti obce, ktorých evidenciu utvára a vedie obec.

V centrálnej evidencii archeologických nálezísk Slovenska nie je v riešenom katastrálnom území evidované žiadne archeologické nálezisko. Katastrálne územie Zábiedovo, má archeologický potenciál a vzhľadom k tomu, že v jeho katastri sa doteraz nerealizoval systematický archeologický prieskum je veľký predpoklad, že sa tu nachádzajú doteraz neevidované a nám neznáme archeologické náleziská, ktoré môžu byť narušené akoukoľvek stavebnou činnosťou. **Z uvedeného dôvodu je nevyhnutné, aby v územných a stavebných konaniach akejkoľvek stavby, pri ktorej sa predpokladá zásah do terénu (zakladanie stavieb všetkého druhu, liniové podzemné vedenia, komunikácie, hrubé terénne úpravy, rekultivácie a pod.), musí byť oslovený Krajský pamiatkový úrad Žilina, ktorého záväzné stanovisko bude podkladom pre vydanie územného rozhodnutia a stavebného povolenia.** V opodstatnených prípadoch Krajský pamiatkový úrad Žilina stanoví požiadavku na zabezpečenie archeologického výskumu.

Podľa § 40 ods. 4 pamiatkového zákona a § 44 stavebného zákona č. 25/2025, v prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov počas stavby musí **nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác ihneď ohlásiť nález Krajskému pamiatkovému úradu Žilina.** Nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky krajským pamiatkovým úradom alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou. Do obhliadky krajským pamiatkovým úradom je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu, pokiaľ o ňom nerozhodne stavebný úrad po dohode s krajským pamiatkovým úradom. Podľa § 40 pamiatkového zákona archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu.

PRIRODNÉ HODNOTY

Celé katastrálne územie obce Zábiedovo sa nachádza v území, kde platí **1. stupeň územnej ochrany (tzv. všeobecná ochrana)** podľa Zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Genofondové lokality – GL Skorušina

RÚSES (Územný systém ekologickej stability):

V zmysle RÚSES-u okresu Tvrdošín sa nachádzajú v katastrálnom území obce Zábiedovo nasledovné prvky:

Regionálne biocentrum - „Bc8r Skorušina“ v juhovýchodnej časti katastra,

Regionálny biokoridor terestrický - „Bk4r Tatry - Skorušina“ v juhovýchodnej časti katastra.

V katastrálnom území obce Zábiedovo sa nachádza tiež niekoľko biocentier, biokoridorov a interakčných prvkov miestneho významu. Z miestnych biokoridorov sú významné vodné toky „Zábiedovčik“ a „Král'ov potok“.

V katastrálnom území obce Zábiedovo sa nachádzajú tiež dobre zachovalé lúčne spoločenstvá, ktoré sa tu nachádzajú na viacerých lokalitách.

V návrhu ÚPN-O je potrebné:

Rozvojové zámery navrhovať s ohľadom na zachovanie funkcie biokoridorov, biocentier a interakčných prvkov

Rešpektovať prvky územného systému ekologickej stability, zabezpečiť skladbu terestrických biokoridorov a biocentier vo voľnej krajine len prírodnými prvkami - trávne porasty, stromová a krovinná vegetácia a vylúčiť všetky aktivity, ohrozujúce prirodzený vývoj (najmä urbanizácia, holuby, vylúčenie chemických výživových a ochranných látok, skládka odpadov a pod.),

Zamedziť rozptýlenej obytnej zástavbe, vo voľnej krajine nevytvárať izolované urbanistické celky,

V krajine neumiestňovať dominanty, ktoré narušujú charakteristický krajinný vzhľad (najmä stavby s enormnou výškou ako napr. veterné turbíny, výškové budovy, vysoké vyhlídkové objekty, stožiare a pod.).

Rešpektovať ochranné pásmo lesa.

Problematicu ÚSES-u spracovať v minimálnej mierke 1:10 000 na lokálnej úrovni a vymedziť najcennejšie prvky

Prírodné zdroje

- ochrana lesných zdrojov

Ochrana lesných zdrojov je zabezpečená lesným zákonom. V katastri sa nachádzajú hospodárske lesy a lesy osobitného určenia z titulu ochrany prírody. Ich zachovanie ako reprezentatívneho lesného biotopu je dôležité aj kvôli integrácii mnohých funkcií.

- ochrana vodných zdrojov

Obec disponuje vlastnými zdrojmi pitnej vody, dva záchyty prameňov sú dopravené do vodojemu v časti Košiare. V severovýchodnej časti katastrálneho územia leží vodný zdroj Michalová, určený pre mesto Trstená.

- ochrana pôdných zdrojov

Chránenou pôdou v zmysle zákona o ochrane poľnohospodárskeho pôdného fondu je pôda s bonitou od 1. do 4. bonitnej triedy a pôda s vykonanými investičnými zásahmi. V riešenom území sa takáto pôda nevyskytuje.

- ochrana genofondových zdrojov

Za genofondové plochy môžeme považovať plochy biotopov s genofondovo významnými druhmi. Patria sem vybrané plochy biotopov s prirodzeným zložením resp. blízkym prirodzenému a príliš neovplyvňované hospodárením. Takéto plochy sú väčšinou už zahrnuté v rámci iných významných plôch územného systému ekologickej stability. V rámci k.ú. Zábiedovo je vymedzená genofondová lokalita „GL Skorušina.“

- ochrana ovzdušia

V riešenom území sa nenachádzajú významné zdroje znečisťovania ovzdušia. Jedná sa len o bodové zdroje z objektov využívajúcich tuhé palivo – drevo. Ďalším zdrojom sú dopravné prostriedky, ktorých neustále pribúda.

-chránené -druhy (druhovú ochranu)

Chránené druhy rastlín aj živočíchov možno nájsť na viacerých miestach katastra. Pre ich ochranu je dôležitá osвета príslušných orgánov ako aj vzdelanosť úroveň obyvateľstva.

-ochrana drevín

V rámci riešeného územia sa nenachádzajú chránené stromy ako kategória zákona o ochrane prírody a krajiny. Platí tu ale všeobecná ochrana drevín rastúcich mimo les dosahujúcich potrebné parametre, ktorá vyplýva takisto zo zákona o ochrane prírody a krajiny.

-prírodné lokality

Lokalita kamenný balvan Čertova skala s rozmermi 3,2x2,1x1,3m – prírodný úkaz vhodný ako zaujímavá turistická lokalita

-zosuvy a radón

Podľa § 20 ods. 3 geologického zákona ministerstvo ŽP **vymedzuje ako riziká stavebného využitia územia:**

a) výskyt potenciálnych zosuvov. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych a stabilizovaných zosuvov je po potrebné posúdiť a overiť inžinierskogeologickým prieskumom. Územia s výskytom aktívnych svahových deformácií nie sú vhodné pre stavebné účely.

c) výskyt stredného radónového rizika. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného a radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarovania pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

C.4. Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva:

Rozhodujúcim rozvojovým faktorom každej vidieckej obce je obyvateľstvo. Z hľadiska počtu obyvateľov patrí obec Zábiedovo medzi stredne veľké obce s celkovým počtom do 1 000 obyvateľov, pričom je predpoklad, že táto hranica bude čoskoro prekročená.

Vývoj počtu obyvateľov obce Zábiedovo má v sledovanom období 2014 – 2025 stúpajúcu tendenciu a v roku 2013 žilo v obci 834 obyvateľov. V roku 2018 došlo k nepatrnému poklesu počtu obyvateľov. V rokoch 2018 – 2025 počet obyvateľov opäť stúpal. Od roku 2014 kedy predstavoval počet obyvateľov 846, nastáva postupný nárast počtu obyvateľov až na úroveň 980 obyvateľov v roku 2025 (+ 146 obyvateľov).

Vychádzajúc z týchto údajov je výhľadový počet obyvateľov v roku 2060 celkom 1350 obyvateľov, čo pri predpokladanej obľožnosti 3,1 obyvateľov na byt predstavuje potrebu 100 bytov, resp. domov. Rozvoj obce je možné podporiť práve vymedzeným dostatočných plôch pre individuálnu bytovú výstavbu.

Podľa ekonomických činností je v obci Zábiedovo niekoľko aktívnych podnikov a podnikateľov v oblasti drevovýroby, spracovania betónu a separovaného odpadu. Medzi obyvateľmi je záujem o vznik záhradkových osád.

V obci sa nachádzajú biokoridory nadregionálneho, regionálneho aj miestneho významu. V k.ú. obce sa nenachádzajú najkvalitnejšie poľnohospodárske pôdy podľa kódu BPEJ, v zmysle platného zákona o ochrane pôdy.

V k.ú. obce Zábiedovo nie sú evidované stredné zdroje znečistenia ovzdušia, nenachádzajú sa žiadne významné stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia a nie je tu vymedzená oblasť riadenia kvality ovzdušia. Za najvýznamnejší zdroj znečisťovania ovzdušia možno považovať najmä dopravu po ceste III/2305, ktorá prechádza stredom k.ú. Obce Zábiedovo, dopravu po miestnych cestách, lokálne vykurovacie systémy na tuhé palivá, prašné znečistenie zo stavenísk a iných stavebných plôch, ktoré priamo vplývajú na úroveň znečistenia.

Jedným zo základných cieľov územného plánu v ďalšom vývoji obce je vytváranie podmienok pre plynulý populačný rast a tým vytváranie podmienok pre ovplyvňovanie priaznivej demografickej a sociálno – ekonomickej štruktúry obyvateľov v budúcom období. Migrácia ako jeden z faktorov, ktorý bude ovplyvňovať celkový populačný vývoj obce, bude

determinovaná územnými podmienkami v obci. V úvahách o migračnom procese, je potrebné si uvedomiť, že obyvateľstvo v produktívnom a poproduktívnom veku je viazané k bytovému fondu v rodinných domoch a predstavuje stabilizovanú časť populácie. Práve aj zabezpečením pozemkov, vhodných na výstavbu rodinných domov zabezpečíme rast obyvateľstva. Rozvoj obytného územia je podmienený rastom populácie, schopnosťou vysporiadať majetkové pomery jednotlivých stavebných pozemkov a solventnosťou obyvateľov. V nadväznosti na ciele spracovania návrhu ÚPN obce Zábiedovo predpokladáme pozitívny nepriamy vplyv na zdravie obyvateľstva obce, ktorý spočíva v koncepčnom riešení prípravy obce na realizáciu technickej a dopravnej infraštruktúry, bývania, zložiek a faktorov ovplyvňujúcich kvalitu životného prostredia, ekologickej stability územia a ochrany poľnohospodárskej pôdy. Strategický dokument nemá priame negatívne účinky na zdravotný stav obyvateľstva, krajinnú štruktúru a životné prostredie.

C.5. Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického dokumentu: uplatnenie dokumentu nepredstavuje riziká z hľadiska životného prostredia

C.6. Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice: nepredpokladajú sa, hoci obec Zábiedovo sa nenachádza v priamom dotyku so štátnymi hranicami s Poľskom.

D. DOTKNUTÉ SUBJEKTY

D.1. Vymedzenia zainteresovanej verejnosti vrátane jej združení: fyzické a právnické osoby, miestne občianske združenia, subjekty so sídlom v obci Zábiedovo, subjekty majúce majetkovo – právne záujmy v riešenom území, viď. Príloha č.1 .

D.2. Zoznam dotknutých subjektov: dotknuté orgány štátnej správy, miestnej samosprávy a dotknuté právnické osoby, viď. Príloha č.1.

D.3. Dotknuté susedné štáty: žiadne

E. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE

E.1. Mapová a iná grafická dokumentácia: Zadanie pre ÚPN obce Zábiedovo + Výkres problémových javov, ktorý je výstupom z prieskumov a rozborov a na ktorom je schematicky zdokumentovaný predpokladaný rozvoj zastavaného územia, ktoré bude riešiť návrh územného plánu.

E.2. Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu:

- 2.1 prípravné dokumenty, podklady od obce a na webovej stránke obce,
- 2.2 odvetvové územnoplánovacie podklady,
- 2.3 strategické rozvojové dokumenty obce, napr. PHSR,
- 2.4 informácie získané na pracovných rokovaníach s obcou,
- 2.5 vlastný prieskum územia.

E.3. Príloha: Zadanie pre ÚPN obce Zábiedovo + Výkres problémových javov

F. MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA OZNÁMENIA: Ružomberok, dňa 12.2025

G. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

G.1. Meno spracovateľa oznámenia: Ing. arch. Dávid Goč

G.2. Potvrdenie správnosti údajov oznámenia podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľa, pečiatka:

Ing. Ján Banovčan, starosta obce

Príloha č.1

Zoznam dotknutých subjektov:

- 1 Ministerstvo životného prostredia SR, Sekcia geológie a prírodných zdrojov, Nám. Ľ. Štúra 35/1, 812 35 Bratislava
- 2 Žilinský samosprávny kraj, Komenského 48, 011 09 Žilina
- 3 Regionálny úrad pre územné plánovanie a výstavbu Žilina, Uhoľná 1, 010 01 Žilina
- 4 Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, Ul. Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina
- 5 Okresný úrad Žilina, odb. opravných prostriedkov, pozemkový referát, Ul. Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina
- 6 Okresný úrad Námestovo, pozemkový a lesný odbor, Námestia A. Bernoláka 381/4, 029 01 Námestovo
- 7 Okresný úrad Dolný Kubín, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Nám. Slobody 1, 026 01 Dolný Kubín
- 8 Okresný úrad Tvrdošín, odbor starostlivosti o životné prostredie, úseky ŠSOPaK, ŠSOH, ŠSOO a ŠVS, Medvedzie 132, 027 44 Tvrdošín
- 9 ŠOP SR, Správa Chránenej krajinej oblasti Horná Orava, Bernoláková 408, 029 01 Námestovo
- 10 Krajský pamiatkový úrad Žilina, pracovisko Ružomberok, Mariánska 13, 034 01 Ružomberok
- 11 Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Nemocničná 12, 026 01 Dolný Kubín
- 12 Slovenský vodohospodársky podnik š.p., Povodie horného Váhu, OZ, Jána Jančeka 358/36, 034 01 Ružomberok
- 13 Mesto Trstená, Mestský úrad , 028 01 Trstená
- 14 Obec Brezovica, Osloboditeľov 346, 02801 Brezovica
- 15 Mesto Tvrdošín Trojičné námestie 185/2 027 44 Tvrdošín
- 16 Obec Habovka, Obecný úrad, 027 32 Zuberec